

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o Nacrtu odluke o obvezi dostavljanja podataka o prijevarama

Hrvatska narodna banka objavila je na svojim internetskim stranicama dana 20. studenoga 2018. poziv na javnu raspravu vezan uz Nacrt odluke o obvezi dostavljanja podataka o prijevarama. Komentari, prijedlozi i pitanja na predloženi Nacrt mogli su se dostaviti elektroničkom poštom na e-adresu podakti@hnb.hr zaključno do 20. prosinca 2018. Tijekom javne rasprave Hrvatska narodna banka zaprimila je pitanja, primjedbe i komentare od pružatelja platnih usluga Erste&Steiermärkische Bank d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i PBZ Card d.o.o.

Budući da je sadržaj izvješća o prijevarama povezanima s različitim sredstvima plaćanja preuzet iz Smjernica o izvještajnim zahtjevima za podatke o prijevarama prema članku 96. stavku 6. PSD2 (EBA/GL/2018/05; u nastavku teksta: Smjernice) od 17. rujna 2018. Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo te budući da u odnosu na sadržaj samog izvješća postoje otvorena pitanja i određene nejasnoće, a s obzirom na to da je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo najavilo donošenje ispravka Smjernica, Hrvatska narodna banka odgađa donošenje Odluke o obvezi dostavljanja podataka o prijevarama do razrješenja otvorenih pitanja i nejasnoća te radi provođenja dodatnog savjetovanja sa zainteresiranim dijelom javnosti.

Pitanja, komentari i prijedlozi zaprimljeni tijekom javne rasprave nalaze se u nastavku dokumenta.

PBZ Card d.o.o.

1. da li će HNB održati radionicu za pitanja u svezi prikupljanja podataka o prijevarama?
2. da li se nastavlja sa slanjem postojećeg podizvješća 7.27 (IZ – pronevjere)?
3. da li nova razrada funkcionalnosti kartica treba pratiti trenutnu razradu po HNB definiciji?
4. u Smjernicama.... je navedena osnovna raščlamba po zemljopisnoj perspektivi (domaće, unutar EGPa- i izvan EGPa), tu raščlambu ne slijedi excel tablica,
5. u excel tablici, u sheetu C red 3.2.1.2 i sheetu D - 4.2.1.1.2 u stavci piše debit funkcija s odgođenim terećenjem računa - u engleskoj verziji piše credit funkcija,
6. sheet C i sheet D - raščlamba prema razlogu nepouzdanosti autentifikacije klijenata – RTS; RTS će biti u primjeni od 14.09.2019. - u raščlambi nedostaju transakcije za koje trgovci ne šalju SCA, a nisu MO-TO (npr. PayPal, Google, iTunes..) - za njih bi trebalo dodati red Ostalo kako bi formule za totale mogle odgovarati); također, One-leg transakcije bi trebale biti upisane pod Ostalo
7. prema Smjernicama - Smjernica 6. točka 6.3. treba dostaviti prilagodbe podataka koje se odnose na prethodno izvještajno razdoblje. Pitanje je na koji način treba dostavljati prilagodbe tj. da li se u novom izvještajnom razdoblju šalju 2 izvještaja (jedan s ispravkama za prethodno razdoblje, a drugi za novo razdoblje)?

Erste&Steiermärkische bank d.d.

1. Je li ispravna pretpostavka da se u dostavljenim podacima u izvještaju o prijevarama (Fraud reporting) preračunavaju valute po srednjem tečaju Erste Banke na kraju izvještajnog razdoblja?
2. U slučaju kada je transakcija klijenta autentificirana nepouzdanom autentifikacijom, a pritom je moguće primijeniti više od jednog razloga za nepouzdanu autentifikaciju, koji od tih razloga prijavljujemo u izvještaj? Ima li prioriteta ili je potrebno takvu transakciju prijaviti u više kategorija?
Primjer: Klijent je napravio transakciju svojom karticom na internetu i pritom je transakcija bila male vrijednosti, ali je isto tako klijent označio on-line trgovca kao provjerenog korisnika.
3. Što je s one leg kartičnim transakcijama, da li će njih biti potrebno prijaviti u dostavljenim podacima u izvještaju o prijevarama ili ne? Ukoliko da, u koju kategoriju? Naime, takve transakcije se uglavnom odrade nepouzdanom autentifikacijom klijenta, jer trgovci nemaju 3D secure.
Te transakcije su autentificirane nepouzdanom autentifikacijom klijenta, ali pritom ne možemo primijeniti niti jedan od ponuđenih razloga nepouzdanosti autentifikacije (čl. 16. 13, 14, 17 i 18 RTS-a).
Primjer: Klijent kupuje kod kineskog trgovca (AliExpress), transakcija prođe samo uz unos broja kartice, datuma isteka i CVV broja (uopće se ne pojavljuje Verified by Visa ili

Mastercard Secure code ekran, jer ga trgovac niti nema), transakcija prođe bez pouzdane autentifikacije, ali pritom nije upotrijebljen niti jedan od ponuđenih razloga za nepouzdanu transakciju korisnika.

4. Smatrate li ispravnim da u izvještaju o prijevarama za prvo izvještajno razdoblje dostavimo ukupan broj izravnih terećenja ugovorenih SEPA DD uslugom, uvećana za postojeća izravna terećenja koja se prestaju izvršavati u lipnju 2019. sukladno nacionalnom planu migracije na SEPA D.D.?

5. SEPA DD suglasnosti se daju primatelju plaćanja te Banka nema podatak o načinu ugovaranja suglasnosti, te smatramo da nismo u mogućnosti izvještavati prema predloženim kategorijama (Kategorije 2.1. i 2.2. u B-Izravna terećenja).

6. Možemo li kreditne transakcije koje su elektronski inicirane platnim kanalom s udaljenosti prikazati istim obilježjima kao što se prikazuju u Statistici platnog prometa(SPP) za obilježje OPIS NAČINA PLAĆANJA (ONP03,ONP04,ONP05,ONP07,ONP08,ONP09,ONP10, ONP11, ONP17)?

7. Možemo li kreditne transakcije koje su elektronski inicirane platnim kanalom koji nije s udaljenosti prikazati istim obilježjima kao što se prikazuju u Statistici platnog prometa(SPP) za obilježje OPIS NAČINA PLAĆANJA (ONP01, ONP07, ONP12)?

8. Koje su to transakcije inicirane platnim kanalom koji nije s udaljenosti, a inicirane od strane pružatelja usluge iniciranja plaćanja (PISP)?

9. Smatraju li se transakcije na digitalnim kanalima koje su zadane i izvršene u sesiji autentificiranoj putem dvofaktorske autentifikacije (npr. putem jednokratne lozinke), a bez dodatne autorizacije transakcije putem challenge/response metode ili s dinamičkim povezivanjem, transakcijama koje su autentificirane pouzdanom autentifikacijom klijenta (A-Kreditni transfer)?

Raiffeisenbank Austria d.d.

Opća pitanja za javnu raspravu:

1. Da li se navedeno izvješće „naslanja“ na postojeće statističko izvješće o platnom prometu i elektroničkom novcu?

2. Da li se definicije pojedinih modaliteta iz statističkog izvješća o platnom prometu i elektroničkom novcu, identični definicijama iz ovog izvješća?

3. Smjernice o izvještajnim zahtjevima za podatke o prijevarama / točka 1.3. i 1.4. - da li podatke o novčanim pošiljkama dostavlja FINA?

4. Smjernice o izvještajnim zahtjevima za podatke o prijevarama / točka 2.4. "uključujući i one transakcije koje je inicirao pružatelj usluge iniciranja plaćanja"- da li se tu misli na transakcije IOB-a?

5. Smjernice o izvještajnim zahtjevima za podatke o prijevarama / točka 2.7. – koji su to podatci koji moraju biti usporedivi sa podacima u Prilogu 2?
6. Molimo hrvatski prijevod i pojašnjenje članka RTS-a po kojima se rade raščlambe u Prilogu 2, kako bi se izbjegla eventualna pogrešna tumačenja.

Pitanja vezana uz Prilog.xls:

A - Raščlamba podataka za kreditne transfere

1.3.2.2 koji su autentificirani nepouzdanom autentifikacijom klijenta - molimo pojašnjenje na koje točno uređaj se to odnosi, (Token ili nešto drugo).

B - Raščlamba podataka za izravno terećenje

2.2 za koja je suglasnost dana u obliku različitom od elektroničkog ovlaštenja - molimo informaciju koje je podatke ovdje potrebno dostavljati. Obzirom da se sada suglasnosti prikupljaju kod primatelja plaćanja, Banka nema podatak o Suglasnostima kao i način na koji je suglasnost potpisana/autorizirana.

C - Raščlamba podataka za kartične platne transakcije koje prijavljuje izdavatelj platnih usluga :

3. molimo pojašnjenje, koje su to kartice samo s funkcijom elektroničkog novca

3.1 molimo pojašnjenje kakva su to kartična plaćanja koja nisu elektronički inicirana (odnosi li se to na imprinter ili tzv. 'peglu')?

3.2 molimo pojašnjenje da li su elektronički inicirana kartična plaćanja sva plaćanja provedena na POSu, ATM-u ili Internetu?

3.2.1 molimo pojašnjenje definicije kartičnih transakcija iniciranih platnim kanalom s udaljenosti? Da li su kartična plaćanja inicirana platnim kanalom s udaljenosti sva card-not present plaćanja (mail order, telephone order, e-Commerce) ?

3.2.1.1.2 molimo provjeru i potvrdu, da li se ova podjela odnosi na plaćanja kreditnim karticama obzirom da je već tražen podatak o debitnim karticama pod točkom 3.2.1.1.1? Koja su to plaćanja s funkcijom odgođenog terećenja računa (plaćanja karticom na rate, revolving kartice i sl.)?

3.2.1.2 molimo pojašnjenje što se sve smatra autentificirano pouzdanom autentifikacijom klijenta (PIN - prisutne kartice, 3D - bez prisustva kartice)?

3.2.1.2.1 molimo pojašnjenje i primjer kartične prijave koja bi se odnosila na kategoriju 'prevarantovo izdavanje naloga za plaćanje'?

3.2.1.2.2 molimo pojašnjenje i primjer kartične prijave koja bi se odnosila na kategoriju 'prevarantova izmjena naloga za plaćanje'?

3.2.1.2.3 molimo pojašnjenje i primjer kartične prijave koja bi se odnosile na kategoriju 'manipulacija platiteljem kako bi izvršio kartično plaćanje'. Odnosi li se ovo na lažne stranice koje služe za prikupljanje i krađu osobnih podataka i podataka o kartici? 3D Secure - oglasi, slanje scan kartice i osobne iskaznice ?

3.2.1.3 molimo pojašnjenje što se sve smatra autentificirano nepouzdanom autentifikacijom klijenta (potpis na slipu, e-Commerce txn bez 3D-a) ?

3.2.1.3.1 - 3.2.1.3.3 molimo pojašnjenje i primjer kartičnih prijevera za svaku pojedinu traženu kategoriju

3.2.1.3.4 - 3.2.1.3.8 molimo pojašnjenje članaka RTS-a

3.2.2 da li su kartična plaćanja inicirana platnim kanalom koji nije s udaljenosti sva card-present plaćanja (chip, magnetic stripe)?

3.2.2.3.5 molimo pojašnjenje ponavljajuće transakcije i u kojem periodu se smatra da je neka transakcija ponavljajuća?

3.2.2.3.4 - 3.2.2.3.7 molimo pojašnjenje članaka RTS-a

D - Raščlamba podataka za kartične platne transakcije koje prijavljuje prihvatitelj pružatelj platnih usluga (u ugovornom odnosu s korisnikom platne usluge) :

4. molimo pojašnjenje da li se ovdje unose samo prijevare na POSu (bez prijevara na ATM-u, samo tuđe kartice)?

4. - 4.2.2.3.6 molimo pojašnjenja za iste kategorije, ista pitanja kao i kod C - Raščlamba podataka za kartične platne transakcije koje prijavljuje izdavatelj platnih usluga samo u smislu pružatelja usluge

E - Raščlamba podataka za podizanje gotovine uporabom kartica koja prijavljuje pružatelj platnih usluga izdavatelja kartice :

5. molimo pojašnjenje, da li se ovdje unose samo prijevare na ATM-u (kao Prihvatitelj - tuđa kartica na našem ATM-u)?

5. - 5.2.2 molimo pojašnjenje za iste kategorije, ista pitanja kao i kod C i D